ROZHODNUTIE KOMISIE

z 10. júla 2007

o štátnej pomoci C 19/06 (ex NN 29/06) poskytnutej Slovinskom podniku Javor Pivka Lesna Industrija d.d.

[oznámené pod číslom K(2007) 3227]

(Iba slovinské znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(2008/91/ES)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, a najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní všetkých zainteresovaných strán, aby predložili pripomienky v súlade s uvedenými ustanoveniami [1],

keďže:

I. POSTUP

(1) Komisia prijala 1. decembra 2004 podnet týkajúci sa údajnej pomoci slovinskému drevospracovateľskému podniku Javor Pivka Lesna Industrija d.d. (ďalej len „Javor Pivka“).

(2) Podnet sa týkal finančných opatrení, ktoré boli 27. mája 2004 udelené podniku Javor Pivka rozhodnutím vlády Slovinskej republiky na základe článku 21 zákona o pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach. Okrem toho sa ukázalo, že toto opatrenie nebolo oznámené Komisii s odôvodnením, že ho slovinská medzirezortná odborná komisia pre štátnu pomoc schválila 23. apríla 2004, t. j. pred pristúpením. Keďže určujúcim kritériom na stanovenie času udelenia pomoci je právny akt, ktorým sa príslušný orgán zaviaže udeliť štátnu pomoc, Komisia považovala príslušné opatrenie za novú pomoc, ktorú bolo treba oznámiť na základe článku 88 Zmluvy o ES a posúdiť na základe článku 87 Zmluvy o ES [2].

(3) Komisia listom zo 16. mája 2006 informovala Slovinsko o rozhodnutí začať konanie o uvedenej pomoci v súlade s článkom 88 ods. 2 Zmluvy o ES.

(4) Rozhodnutie Komisie o začatí konania bolo uverejnené v *Úradnom vestníku Európskej únie* [3]. Komisia vyzvala zainteresované strany, aby predložili svoje pripomienky k pomoci.

(5) Komisia nedostala od zainteresovaných strán žiadne pripomienky.

(6) Slovinsko predložilo pripomienky listom zo 17. júla 2006. Listom z 23. februára 2007 (pozri D/50797) boli vyžiadané dodatočné informácie, ktoré boli predložené 23. apríla 2007. Okrem toho sa 28. júna 2006 stretli zástupcovia útvarov Komisie a slovinských orgánov.

II. PODROBNÝ OPIS POMOCI

1. Príjemca

(7) Javor Pivka je výrobcom drevených polotovarov a nábytku. Spoločnosť sídli v kraji Pivka v Slovinsku, v oblasti, ktorá prijíma pomoc v zmysle článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES. V roku 2003 mala asi 800 zamestnancov. Spoločnosť je stopercentným vlastníkom štyroch dcérskych spoločností.

(8) Vlastníctvo spoločnosti je rozdelené medzi približne 1 264 akcionárov, z toho 9 investičných spoločností alebo iné právnické osoby vlastnia 60 %, zvyšných 40 % je rozdelených medzi 1 255 akcionárov, z ktorých nikto nemá väčší ako 1 % podiel [4].

---

[1] Ú. v. EÚ C 194, 18.8.2006, s. 26.

[2] Podrobné údaje o konaní boli opísané v rozhodnutí o začatí konania (pozri poznámku pod čiarou č. 1) a sú vhodné aj na účely tohto rozhodnutia.

[3] Pozri poznámku pod čiarou č. 1.

[4] Hodnoty z 30. januára 2004.

(9) Spoločnosť Javor Pivka v rokoch pred udelením pomoci čelila finančným ťažkostiam. Hlavné finančné a obchodné ukazovatele sa uvádzajú v tejto tabuľke:

Tabuľka 1

Finančné ukazovatele spoločnosti Javor Pivka

Ukazovateľ (v tis. SIT) (*)	2000	2001	2002	2003
Čisté tržby z predaja	8 114 374	7 884 954	8 174 323	8 124 711
Zásoby výrobkov a nedokončené výrobky	867 609	1 030 323	894 302	1 121 632
Čistý obchodný výsledok	56 566	– 137 030	– 303 729	– 578 268
Kumulatívny zisk/strata	56 566	– 80 464	– 384 193	– 962 461
Peňažné toky	480 468	333 324	104 522	– 162 879

(*) Všetky prevody súm zo slovinských toliarov na euro sú iba informatívne a vychádzajú z výmenného kurzu 1 EUR = 240 toliarov.

2. **Program reštrukturalizácie**

(10) V snahe riešiť svoje ťažkosti spoločnosť Javor Pivka predložila v apríli 2004 ministerstvu hospodárstva plán reštrukturalizácie na obdobie rokov 2004 – 2008.

(11) Spoločnosť uviedla, že jej problémy sú dôsledkom nedostatočnej konkurencieschopnosti v dôsledku lacných dovozov pochádzajúcich od výrobcov z rozvojových krajín na jej tradičné vývozné trhy (najmä Nemecko a USA). Spoločnosť Javor Pivka zistila, že na dosiahnutie konkurencieschopnosti a obnovenie rentabilnosti musí zvýšiť produktivitu technologickou modernizáciou a znížením nákladov a obsadiť výnosnejšie časti trhu a preniknúť na nové geografické trhy.

(12) Program reštrukturalizácie na uvedené účely predpokladal tieto opatrenia:

(13) *Technologická reštrukturalizácia*: To znamená celkovú modernizáciu zastaraného zariadenia a výrobných programov. Cieľom nebolo zvýšenie kapacity, ale zvýšenie produktivity a uspokojenie dopytu kupujúcich uvedením nových výrobkov a prispôsobením sa ekologickým štandardom výroby. Nové výrobné zariadenia by spoločnosti umožnili aj preorientovanie sa z polotovarov na tovar vysokého stupňa spracovania s vyššou pridanou hodnotou (najmä v programe preglejok). Päťdesiat percent nákladov tejto časti reštrukturalizácie mali kryť bankové úvery poistené štátnou zárukou, zvyšných 50 % mala kryť spoločnosť Javor Pivka z vlastných prostriedkov.

(14) *Reštrukturalizácia zamestnancov:* Táto časť plánu predpokladala zníženie počtu zamestnancov o približne 100 pracovníkov (oprávnených dostať odstupné) a ďalšie vzdelávanie zvyšných 700 pracovníkov, aby mohli plniť požiadavky programu reštrukturalizácie.

(15) *Prehľad obchodnej stratégie*: Ďalším prvkom plánu reštrukturalizácie bolo prispôsobenie sa zmenám dopytu a hospodárskej súťaži na starých trhoch spoločnosti obsadením nových, výnosnejších trhových miest a vstupom na nové trhy (Rusko, najmä trh s nábytkom, a juhovýchodná Európa). Pokiaľ ide o výrobu, spoločnosť sa plánovala preorientovať na finálnejšie druhy preglejky, špeciálne preglejky pre stavebný priemysel, v nábytkárskom sektore na osobitné stoličky pre nemocnice, domovy dôchodcov a iné podobné zariadenia.

(16) *Reorganizácia štruktúr spoločnosti*: Z hľadiska opätovného obnovenia rentabilnosti je potrebná aj reorganizácia spoločnosti (napr. zlúčenie dcérskych spoločností a zlepšenie kontroly nákladov centralizáciou obchodných funkcií predaja, dodávky a financií). Náklady na tieto opatrenia sa mali celkovo kryť z vlastných zdrojov spoločnosti Javor Pivka.

(17) *Finančná reštrukturalizácia*: Pre nedostatočnú likviditu sa kumulovali záväzky a finančné náklady. Cieľom finančnej reštrukturalizácie bolo prispôsobenie zdrojov financovania spoločnosti a jej splátkových kalendárov, aby sa zabezpečila jej plynulá a dlhodobá platobná schopnosť. Pozornosť sa zamerala na reštrukturalizáciu dlhu, zníženie úrokových mier, predĺženie termínov splatnosti a dosiahnutie moratória na splácanie dlžných súm.

3. **Náklady na reštrukturalizáciu a jej financovanie**

(18) Prehľad financovania nákladov reštrukturalizácie sa uvádza v tabuľke ([5]).

Tabuľka 2

Náklady na reštrukturalizáciu a financovanie

Potrebné prostriedky (v tis. SIT)	Vlastné prostriedky	Subvencie	Ručenia	Spolu
Finančná reštrukturalizácia	400 000	0	0	400 000
Trhová reštrukturalizácia	496 000	0	0	496 000
Technologická reštrukturalizácia	999 000	0	1 100 000	2 099 000
Reštrukturalizácia zamestnancov	219 750	382 250	0	602 000
Organizačná reštrukturalizácia	4 900	0	0	4 900
Spolu	2 119 650	382 250	1 100 000	3 601 900

(19) Hlavným prvkom pomoci zo štátnych zdrojov sú *štátne záruky* na úvery vo výške 1 100 000 000 SIT na financovanie technologickej reštrukturalizácie spoločnosti Javor Pivka. Na zaistenie týcht záruk prijali slovinské orgány hypotéku na majetok, ktorý je vo vlastníctve spoločnosti Javor Pivka v hodnote ručenia, teda 1 100 000 000 SIT (približne 4 584 000 EUR).

(20) Okrem toho bola udelená *subvencia* vo výške 382 250 000 SIT (približne 1 592 000 EUR) na náklady reštrukturalizácie zamestnancov. Táto pomoc bude pokrývať odstupné pre nadbytočných pracovníkov a náklady na ďalšie vzdelávanie zostávajúcich pracovníkov.

(21) Slovinsko uviedlo, že spoločnosť Javor Pivka prispela na reštrukturalizáciu 2 119 650 000 SIT (približne 8 832 000 EUR), teda 53,7 % z celkových nákladov.

4. **Situácia na trhu**

(22) Javor Pivka vyrába ďalej uvedené výrobky, ktoré majú na úrovni EÚ takéto trhové podiely [percentuálne podiely za rok 2003, číselné kódy podľa kombinovanej nomenklatúry (KN)]:

a) dosky na debnenie (KN 4418 40): 3,91 %

b) preglejky (KN 4412): 0,18 %

c) dyha (KN 4408): 0,22 %

d) drevené stoličky (KN 9401 61 + 9401 69 + 9401 90 30): 0,08 %

([5]) V priebehu konania Slovinsko vyhlásilo, že náklady finančnej reštrukturalizácie boli „mimo programu reštrukturalizácie“ a mali sa kryť z komerčných úverov, ktoré mala spoločnosť Javor Pivka získať bez akéhokoľvek sprostredkovania štátnej pomoci. Slovinsko príslušnú sumu 400 000 000 SIT nezahrnulo do nákladov programu reštrukturalizácie. Komisia však zastáva názor, že finančná reštrukturalizácia je súčasťou a potrebnou časťou programu reštrukturalizácie, a preto je potrebné zahrnúť náklady na ňu do nákladov reštrukturalizácie. Jej financovanie, ak je zabezpečené pôžičkami, ktoré sú získané na základe trhových podmienok a bez pomoci, treba považovať za vlastný príspevok spoločnosti Javor Pivka. V tejto tabuľke a v pokračovaní tohto rozhodnutia Komisia zahrnula tieto sumy do nákladov reštrukturalizácie a medzi „vlastné prostriedky“.

(23) Celkový trhový podiel spoločnosti Javor Pivka s jej výrobným programom na trhu EÚ 25 v roku 2003 predstavoval 0,21 %.

III. DÔVODY NA ZAČATIE KONANIA V SÚLADE S ČLÁNKOM 88 ODS. 2 ZMLUVY O ES

(24) Ako sa už uviedlo, slovinské orgány neoznámili opatrenia v prospech spoločnosti Javor Pivka. Vo svojom liste zo 16. mája 2006 o začatí konania z článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES Komisia podrobne vysvetlila, prečo by mali príslušné opatrenia predstavovať novú pomoc, ktorú je potrebné oznámiť na základe článku 88 Zmluvy o ES a posúdiť podľa článku 87 Zmluvy o ES.

(25) Komisia okrem toho vyjadrila pochybnosti o zlučiteľnosti pomoci so spoločným trhom a najmä s usmerneniami Spoločenstva o pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach z roku 1999 ([6]) (ďalej len „usmernenia“) na základe týchto skutočností:

a) Komisia vyjadrila pochybnosti o tom, či je spoločnosť Javor Pivka podľa týchto usmernení oprávnená na pomoc na reštrukturalizáciu. Komisia predovšetkým vyjadrila pochybnosti o tom, že spoločnosť bola „v ťažkostiach“ v zmysle usmernení, keďže jej slabé hospodárske výsledky v roku 2003 mohli byť mimoriadneho charakteru, a nie súčasťou trendu. Okrem toho nebolo Komisii jasné, či bola spoločnosť Javor Pivka súčasťou väčšej obchodnej skupiny a či nemohla získať potrebné prostriedky od jej vlastníkov;

b) nebolo jasné, ako mala spoločnosť obnoviť svoju rentabilnosť, keďže Komisia nedostala dostatočné údaje na posúdenie budúceho hospodárenia podľa plánu reštrukturalizácie;

c) nebola predstavená žiadna analýza trhu, ktorá by odôvodňovala nezavedenie kompenzačných opatrení;

d) Komisia mala tiež pochybnosti o tom, či pomoc bola obmedzená na nevyhnutné minimum, keďže nebolo jasné, či spoločnosť Javor Pivka významným spôsobom sama prispela na úhradu jej reštrukturalizačných nákladov, a takisto nebolo jasné ani to, odkiaľ by tieto jej vlastné zdroje mali pochádzať;

e) napokon Komisia požadovala informácie aj o akejkoľvek inej pomoci, ktorá bola spoločnosti Javor Pivka udelená v roku 2004, aby sa presvedčila, že spoločnosť už predtým neprijala žiadnu pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu, pretože v prípade prijatia inej pomoci by ju podmienka jednorazovej pomoci stanovená v bodoch 48 až 51 usmernení mohla diskvalifikovať z ďalšieho opätovného získania takejto pomoci.

([6]) Usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci pre záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach (Ú. v. ES C 288, 9.10.1999, s. 2).

IV. PRIPOMIENKY SLOVINSKA

(26) Počas formálneho prešetrovania Slovinsko uviedlo tieto pripomienky:

1. Nová pomoc alebo pomoc udelená pred pristúpením

(27) Slovinsko trvalo na tom, že uznesenie o udelení pomoci, ktoré bolo pre Slovinsko záväzné, bolo prijaté na základe kladného posúdenia medzirezortnej odbornej komisie. Keďže uznesenie bolo prijaté 6. apríla 2004, teda pred pristúpením Slovinska k Európskej únii, a keďže pomoc sa po pristúpení už viac neuplatňovala, Slovinsko zastávalo názor, že ide o pomoc udelenú pred pristúpením, na ktorú sa nevzťahujú ustanovenia článku 87 a článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES.

2. Oprávnenosť

2.1. *Pojem spoločnosť „v ťažkostiach“*

(28) Slovinsko aj predložením hospodárskych ukazovateľov uvedených v tabuľke 1 poukázalo na to, že spoločnosť Javor Pivka vykazovala viacero znakov spoločnosti v ťažkostiach, a to nie len mimoriadne v roku 2003, ale v rámci trendu, ktorý bolo možné pozorovať v období štyroch rokov (2000 – 2003).

(29) Slovinsko v tejto súvislosti upozornilo, že sa spoločnosti Javor Pivka v tomto období nepodarilo zvýšiť čisté príjmy z predaja. Výsledky obchodovania boli počas celého obdobia negatívne, okrem roku 2000, a straty sa v rokoch 2001 – 2003 zvýšili. Priebežné straty v roku 2003 predstavovali skoro polovicu základného imania spoločnosti. Výnosy z predaja, kapitálu a vlastných prostriedkov boli negatívne a počas celého obdobia rokov 2001 – 2003 klesali. Jednoduchý peňažný tok z obchodovania sa v tomto období zmenšil, v roku 2003 bol negatívny. Tieto negatívne pohyby vyvrcholili tým, že spoločnosti Javor Pivka hrozil v roku 2003 bankrot.

2.2. *Vlastníctvo spoločnosti Javor Pivka*

(30) Slovinsko vysvetlilo vlastnícku štruktúru spoločnosti Javor Pivka vzhľadom na osobitosti privatizačného modelu, ktorý Slovinsko použilo po páde komunistického režimu. Slovinsko použilo osobitný model, podľa ktorého kapitál spoločností nemal zistiteľných vlastníkov, ani súkromných, ani verejných, o to viac bol „spoločenským kapitálom“, ktorý pripadal celému obyvateľstvu. Privatizačný proces transformácie tohto abstraktného konceptu v jasnejšie vlastnícke štruktúry prebiehal prostredníctvom vlastníckych certifikátov, ktoré sa rozdelili občanom. Tieto certifikáty bolo možné zameniť za akcie predtým „spoločenských“ podnikov.

(31) V tomto procese hrali dôležitú úlohu takzvané splnomocnené investičné spoločnosti (známe pod skratkou „PID“) a správcovské spoločnosti („DZU“), ktoré boli založené, aby umožnili súkromným investorom investovať ich certifikáty. Tieto certifikáty transformovali PID-y na akcie v rôznych privatizačných podnikoch, jednotliví investori dostali na výmenu podiely v PID-e a nie priamo v privatizovaných spoločnostiach (PID fungoval ako investičný fond).

(32) PID-y však nemali voľné prostriedky (platobným prostriedkom ich investícií boli certifikáty) a odborné poznatky a skúsenosti, aby mohli aktívne spolupracovať pri spravovaní podnikov. Preto boli pasívnymi vlastníkmi, ktorí málo alebo vôbec nespolupracovali pri riadení podnikov v ich vlastníctve.

(33) Takíto pasívni investori majú veľký podiel na vlastníctve spoločnosti Javor Pivka (približne 44 % základného imania). Nemajú nový kapitál, ktorý by mohli vložiť do podniku. Pri tvorbe programu reštrukturalizácie boli pozvaní k spolupráci pri refinancovaní všetci inštitucionálni vlastníci, ale nikto sa neozval. Ďalších 40 % podielového kapitálu je rozdelených medzi 1 255 malých akcionárov, čo znamená, že najmenej 80 % vlastníctva spoločnosti Javor Pivka nie je aktívne spravovaných.

3. **Obnovenie rentabilnosti**

(34) Pokiaľ ide o obnovenie rentabilnosti, Slovinsko vysvetlilo, že predpoklady podnikania spoločnosti Javor Pivka podľa plánu reštrukturalizácie a obnovenie jej rentabilnosti vychádzali z trhových analýz, ktoré boli zahrnuté do plánu reštrukturalizácie, z prognóz predaja v rôznych trhových segmentoch spoločnosti a z prieskumu trhu.

(35) Na dôkaz spoľahlivosti týchto prognóz Slovinsko uviedlo dodatočné údaje. Slovinsko uviedlo najmä zdroje údajov, z ktorých vychádzali prognózy, a uviedlo prognózy predaja na obdobie rokov 2004 – 2006 podľa jednotlivých výrobkov v rámci výrobného programu spoločnosti.

4. **Kompenzačné opatrenia**

(36) Slovinsko tvrdilo, že nie sú potrebné žiadne kompenzačné opatrenia, keďže pre zanedbateľný podiel na trhu spoločnosti Javor Pivka sa nedá hovoriť o narušení hospodárskej súťaže. Slovinsko okrem toho dokázalo, že je potrebné preveriť potrebnosť kompenzačných opatrení so zreteľom na skutočnosť, že spoločnosť Javor Pivka má sídlo v oblasti, ktorá je oprávnená na regionálnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES (pozri bod 54 usmernení).

5. **Vlastný príspevok**

(37) Slovinsko uviedlo zdroje vlastných príspevkov spoločnosti Javor Pivka, uvedené v tabuľke v odôvodnení 18 tohto rozhodnutia. Zdrojmi týchto prostriedkov mal byť: predaj majetku (finančného a nehnuteľného), ktorý mal zabezpečiť 958 427 170 SIT. Ďalších 900 000 000 SIT malo prísť z bankových pôžičiek, získaných za trhových podmienok, bez akejkoľvek podpory vo forme poskytnutia pomoci. Zvyšok sa zabezpečil „odpísaním“ majetku (v období rokov 2004 – 2006 podľa očakávaní v celkovej sume 1 111 786 000 SIT).

6. **Iná pomoc**

(38) Napokon Slovinsko v súvislosti s tým informovalo Komisiu, že spoločnosť Javor Pivka prijala štátnu pomoc na šetrenie energiou. Pomoc bola udelená v rámci programu na využívanie obnoviteľných zdrojov energie, účinné používanie energie a spoločnú výrobu teploty a elektriky. Pomoc bola udelená 1. septembra 2003 a vyplatená 19. februára 2004. Tento údaj bol doložený dokumentmi.

V. **POSÚDENIE POMOCI**

1. **Existencia štátnej pomoci**

(39) V súlade s článkom 87 Zmluvy o ES predstavuje každá pomoc, ktorú udelí členský štát, alebo akákoľvek forma pomoci zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže poskytnutím výhody jednotlivým podnikom alebo výrobe určitého tovaru, nezlučiteľnú štátnu pomoc, ak nepriaznivo ovplyvní obchod medzi členskými krajinami s výnimkou, ak ju je možné odôvodniť na základe článku 87 ods. 2 alebo 3 Zmluvy o ES.

(40) Komisia uvádza, že pomoc je udelená zo štátnych prostriedkov jednotlivému podniku. Splnené je aj kritérium poskytovania výhody jednotlivému podniku. Pokiaľ ide o pomoc udelenú vo forme subvencie, výhoda pre príjemcu je zjavná. Pri záruke je výhoda možno menej zjavná, keďže spoločnosť Javor Pivka na výmenu za záruku poskytla zabezpečenie vo forme hypotéky. Slovinské orgány súhlasili s tým, že záruka bude s hypotékou v pomere 1: 1 (hodnota hypotéky bola rovnaká ako suma záruky). Komerční poskytovatelia pôžičiek by však za poskytnutie pôžičky žiadali, aby bol pomer hypotéky k pôžičke prinajmenšom 2,5: 1. Spoločnosť Javor Pivka by v tom čase nemohla poskytnúť dostatočnú hypotéku na zabezpečenie identického úveru poskytnutého za komerčných podmienok. V skutočnosti hypotéka, ktorá bola poskytnutá za záruku predstavovala celkový vtedajší nezaťažený majetok spoločnosti Javor Pivka. Preto záruka, ktorú poskytli slovinské orgány, zvýhodnila spoločnosť Javor Pivka, keďže jej umožnila získať vyššiu pôžičku, než by ju mohla získať na základe zabezpečenia, ktoré bola schopná poskytnúť.

(41) Keďže medzi Slovinskom a inými členskými krajinami prebieha obchod s výrobkami z opracovaného dreva a nábytkom, mohlo by opatrenie zlepšiť postavenie príjemcu v porovnaní s jeho konkurentmi v Slovinsku a v EÚ, čo znamená, že by pomoc mohla narušiť hospodársku súťaž a ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi.

(42) Komisia sa preto nazdáva, že ručenie a subvencia predstavujú štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

2. **Existencia novej pomoci**

(43) Slovinské orgány najprv vyjadrili pochybnosti, či je Komisia kompetentná posudzovať pomoc na základe článkov 87 a 88 Zmluvy o ES, a to z toho dôvodu, lebo pomoc bola udelená pred pristúpením. Ako už Komisia vysvetlila v rozhodnutí o začatí konania, rozhodujúcim kritériom, ktorým sa zistí, či bola pomoc udelená pred pristúpením alebo po ňom, je právne záväzný akt, ktorým sa príslušné vnútroštátne orgány zaviažu, že poskytnú pomoc ([7]). Ak také rozhodnutie nejestvuje pred pristúpením, ide o novú pomoc, a to aj keď postoj štátu vo veci bol známy aj predtým.

(44) V prejednávanom prípade Komisia dospela k záveru, že právny akt, ktorým sa príslušné vnútroštátne orgány zaviazali poskytnúť pomoc, nenadobudol platnosť pred pristúpením. V príslušných slovinských predpisoch sa stanovuje, že pomoc sa udelí rozhodnutím vlády na návrh príslušného ministerstva. Hoci predbežné rozhodnutia medzirezortného odborného výboru a príslušného ministerstva sú na udelenie pomoci potrebné, nepostačujú na schválenie pomoci. Konečné rozhodnutie prijíma vláda. V tomto prípade bolo rozhodnutie vlády vydané 27. mája 2004, Slovinsko sa pripojilo k Európskej únii 1. mája 2004. Opatrenia preto predstavujú novú pomoc a treba ich oznámiť na základe článku 88 Zmluvy o ES a posúdiť na základe článku 87 Zmluvy o ES.

3. **Zlučiteľnosť pomoci**

(45) Vzhľadom na to, že príslušná pomoc predstavuje pomoc na reštrukturalizáciu, je zlučiteľná s celkovým trhom iba vtedy, ak spĺňa kritériá z usmernení.

(46) Komisia na základe pripomienok Slovinska a údajov, ktoré zozbierala počas svojho prešetrovania, prijala tieto závery o bodoch, kvôli ktorým sa začalo formálne konanie.

3.1. *Oprávnenosť*

(47) Vzhľadom na údaje, ktoré predložilo Slovinsko, Komisia prijíma stanovisko, že hospodárenie spoločnosti Javor Pivka opísané v oddiele 2.1 poukazuje na to, že bol tento podnik v čase, keď bola príslušná pomoc udelená, skutočne v ťažkostiach. Komisia predovšetkým zistila, že straty spoločnosti Javor Pivka sa zvyšovali, znížil sa obrat a klesli peňažné toky. Komisia ďalej zistila, že tieto ťažkosti boli súčasťou trendu v rokoch 2000 až 2004 a nie len mimoriadnou udalosťou v roku 2003.

(48) Komisia zohľadnila aj vysvetlenia Slovinska v súvislosti s vlastníckou štruktúrou spoločnosti Javor Pivka. Vzhľadom na pasívnu povahu a skromné kapitálové prostriedky inštitucionálnych vlastníkov spoločnosti Javor Pivka a rozdrobenosť zvyšného vlastníctva spoločnosti Komisia súhlasí s tým, že spoločnosť nemohla získať potrebné prostriedky od svojich akcionárov. Z toho istého dôvodu a pri zohľadnení, že žiadny jednotlivý vlastník nemá vo vlastníctve viac ako 15 % podielového kapitálu spoločnosti Javor Pivka, Komisia takisto prijíma stanovisko, že spoločnosť Javor Pivka nie je súčasťou väčšej obchodnej skupiny.

(49) Komisia so zreteľom na uvedené súhlasí, že spoločnosť Javor Pivka má nárok na pomoc na reštrukturalizáciu.

3.2. *Obnovenie rentabilnosti*

(50) Komisia v uznesení o začatí konania uviedla, že nie je jasné, ako by plán reštrukturalizácie umožnil spoločnosti Javor Pivka obnoviť dlhodobú rentabilnosť. Súviselo to predovšetkým s päťročnými prognózami o tom, ako by sa mala spoločnosť rozvíjať vďaka opatreniam reštrukturalizácie. Komisia upozornila na to, že Slovinsko nepredložilo údaje, ktoré Komisia potrebuje na posúdenie predpokladov, pokiaľ ide o pravdepodobné hospodárenie spoločnosti Javor Pivka podľa plánu reštrukturalizácie.

(51) Slovinsko predložilo počas konania dodatočné údaje, uvedené v oddiele 4.3. Tieto údaje v dostatočnej miere vysvetľujú východiská týchto predpokladov. Komisia dospela k záveru, že predpoklady o vývoji predaja spoločnosti Javor Pivka sa môžu v súčasnosti javiť ako príliš optimistické vzhľadom na to, že sektor bol v rokoch 2005 a 2006 konfrontovaný so silnou konkurenciou z Ďalekého východu, čo spôsobovalo prevahu ponuky a tlak na zníženie cien. Nie je však jasné, či bol tento údaj známy už na začiatku roka 2004. Okrem toho samotná Komisia v roku 2006 zistila, že: „výroba a používanie preglejok sa v posledných niekoľkých rokoch citeľne zvýšili, pri čom sa pri niektorých triedach rozvíja veľmi silný vývozný trh“ ([8]). Vzhľadom na to, že Komisia nedostala žiadne opačné údaje, na základe ktorých by mohla zapochybovať o predpokladoch podniku a o vlastných predpokladoch, nemá opodstatnené dôvody, aby ich odmietla. Z tohto dôvodu sa Komisia nazdáva, že sa nezdá, že by prognózy z roku 2004 boli nepravdepodobné, a preto je, pokiaľ ide o tieto pochybnosti, umiernená.

([7]) Pozri rozhodnutie o začatí konania (uvedené v poznámke pod čiarou č. 1), body 19 a 20, aj rozhodnutie Komisie vo veci C-3/2005 *FSO*, Ú. v. EÚ C 100, 26.4.2005, s. 2, bod 38 a nasledujúce.

([8]) http://ec.europa.eu/enterprise/forest_based/tradeflows_en.html

3.3. *Kompenzačné opatrenia*

(52) V súlade s bodmi 35 a 36 usmernení treba prijať opatrenia, ktoré maximálne zmiernia negatívny vplyv štátnej pomoci na pozíciu konkurentov. Takéto kompenzačné opatrenia však nie sú potrebné, ak je príslušný podiel príjemcu na trhu zanedbateľný. Preto v týchto prípadoch nie sú kompenzačné opatrenia podmienkou, aby bola štátna pomoc zlučiteľná so spoločným trhom.

(53) Komisia poznamenáva, že spoločnosť Javor Pivka je podľa údajov, ktoré poskytli slovinské orgány aktívna na viacerých výrobných trhoch (preglejky, dosky na debnenie, dyhy a nábytok, pozri odôvodnenie 22 tohto rozhodnutia). V súvislosti s preglejkami, Komisia predovšetkým poznamenáva, že v rámci jedného prípadu fúzie „prieskum trhu vo veľkej miere potvrdil, že rôzne druhy drevených dosiek, ako sú preglejky, sololit, surové drevotrieskové dosky a drevotrieskové dosky s povrchovou úpravou, dekoratívne lamináty (HPL/CPL) a prvky z drevených dosiek pre nábytkárstvo a stavebný priemysel patria medzi osobitné trhy výrobkov ([9])."

(54) Na vymedzenie relevantného trhu predložilo Slovinsko Komisii štúdiu trhu, v ktorej sa uvádzajú trhové podiely na relevantných trhoch výrobkov v EÚ 25. Komisia má v tejto súvislosti málo dôvodov poprieť predpoklad z poznámky pod čiarou č. 20 usmernení, že relevantným trhom je EHP. Komisia upozornila, že v minulosti v rámci jedného prípadu fúzie ([10]) uskutočnila niekoľko prieskumov trhu v európskom priemysle drevených výrobkov (najmä drevotrieskových dosiek) a dospela k záveru, že relevantný trh je širší ako vnútroštátny trh a že je prinajmenšom cezhraničným regionálnym trhom. Toto potvrdili dôležité cezhraničné trhové toky. Existencia podobných trhových tokov aj v prípade preglejok je evidentná z údajov, ktoré uviedlo Slovinsko, a potvrdzujú to aj interní odborníci Komisie (zároveň to ešte potvrdzuje aj skutočnosť, že najväčšia časť obratu spoločnosti Javor Pivka – 55 % – je tvorená vývozom v rámci Spoločenstva). Okrem toho sa zistilo, že cezhraničný regionálny trh súvisí so vzdialenosťou približne 1 000 km, pričom vzdialenosť závisí od pridanej hodnoty výrobkov, t. j. s výrobkami s povrchovou úpravou sa obchoduje na väčšiu vzdialenosť ako s výrobkami bez povrchovej úpravy. Keďže preglejky sú výrobkami vyššej kvality a vývozy sa týkajú predovšetkým preglejok, náklady na ich dopravu sú nižšie ako v prípade drevotrieskových dosiek (a ešte nižšie v prípade stoličiek a ostatného nábytku z preglejky). Vzhľadom na uvedené Komisia zastáva názor, že relevantným trhom pre výrobky, ktoré vyrába spoločnosť Javor Pivka, by mal byť ak aj nie celý EHP alebo celé EÚ 25, tak aspoň značná časť EÚ 25.

([9]) Vec COMM/M.4165 – Sonae Industria/Hornitex, rozhodnutie Komisie z 28. júna 2006, bod 11.

([10]) Vec COMM/M.4165 – Sonae Industria/Hornitex, rozhodnutie Komisie z 28. júna 2006.

(55) Vzhľadom na to, že – ako sa uvádza v oddiele 2.4 – podiel spoločnosti Javor Pivka na trhu EÚ 25 predstavoval 0,21 % (v roku 2003) z jej celkového výrobného programu a že by sa tento podiel zo zásady nemal zvýšiť viac ako dvakrát, aj keby sa geografický trh znížil o polovicu, Komisia sa nazdáva, že podiel na trhu je stále značne pod 1 %, čo môže v súvislosti so skutočnosťou, že trh zahŕňa veľký počet malých a stredných výrobcov, považovať za zanedbateľný podiel ([11]). Keďže toto rozhodnutie vychádza z usmernení z roku 1999, kompenzačné opatrenia pre zabezpečenie zlučiteľnosti štátnej pomoci so spoločným trhom nie sú potrebné.

3.4. *Obmedzenie pomoci na najnižšiu možnú sumu*

(56) V súlade s bodom 40 usmernení je potrebné obmedziť pomoc na najnutnejšie, aby sa umožnila reštrukturalizácia, a očakáva sa, že príjemcovia pomoci významne prispejú k plánu reštrukturalizácie z vlastných zdrojov, „aj predajom prostriedkov, ktoré nemajú podstatný význam pre prežitie podniku, alebo vonkajším financovaním za trhových podmienok".

(57) Vlastný príspevok spoločnosti Javor Pivka k reštrukturalizácii sa uvádza v oddiele 4.5. Na začiatku je potrebné poznamenať, že Komisia nemôže prijať odpisy ako skutočný vlastný príspevok ([12]), keďže nepredstavuje pre spoločnosť disponibilné prostriedky a okrem toho je závislá od budúcej prevádzky, ktorá je výsledkom poskytnutej štátnej pomoci ([13]). Možné prostriedky z tohto zdroja preto nie je možné brať do úvahy pri stanovení vlastného príspevku spoločnosti Javor Pivka.

(58) Na druhej strane ukazuje, že majetok, ktorý spoločnosť Javor Pivka predala, nemá podstatný význam pre jej prežitie, preto príjmy z tohto predaja predstavujú platný vlastný príspevok. To isté sa vzťahuje na prostriedky získané bankovými úvermi podľa trhových podmienok bez pomoci. Prostriedky z týchto zdrojov predstavujú spolu 2 119 650 000 SIT, čo Komisia považuje za vlastný príspevok spoločnosti Javor Pivka k reštrukturalizácii.

([11]) Aspoň vzhľadom na iné príklady v súlade s usmerneniami z roku 1999, pozri rozhodnutie Komisie vo veci C/2005 FSO, Ú. v. EÚ C 100, 26.4.2005, s. 2, bod 38 a nasledujúce.

([12]) Rozhodnutie Komisie vo veci N464/05 AB Kauno z 22.februára 2006, Ú. v. EÚ C 270, 7.11.2006, odôvodnenie 17.

([13]) V súvislosti s peňažným tokom sa toto potvrdilo v rozhodnutí Komisie vo veci C-19/2000 TGI, Ú. v. ES L 62, 5.3.2002, s. 30, odôvodnenie 106, a vo veci C-30/1998 Wildauer Kurbelwelle, Ú. v. ES L 287, 14.11.2000, s. 51, odôvodnenie 52, ako aj v usmerneniach z roku 2004 vo veci AB Kauno (pozri poznámku pod čiarou č. 12).

(59) Vlastný príspevok predstavuje 45,5 % spoločných nákladov reštrukturalizácie, čo môžeme v súlade s usmerneniami považovať za významný príspevok ([14]). Zdá sa, že pomoc je obmedzená na najnutnejšie, na zabezpečenie dodatočných prostriedkov potrebných na technologickú reštrukturalizáciu a reštrukturalizáciu zamestnancov, spoločnosti však neposkytuje ďalšiu likviditu.

3.5. *Iná pomoc*

(60) V súlade so zásadou jednorazovej pomoci stanovenou v bodoch 48 až 51 usmernení Komisia nemôže schváliť pomoc na reštrukturalizáciu spoločnosti, ktorá už predtým prijala pomoc na reštrukturalizáciu. Komisia zastáva názor, že na základe tejto zásady musí brať do úvahy všetky pomoci na reštrukturalizáciu, ktoré boli udelené v období 10 rokov pred uvedenou pomocou, bez ohľadu na to, či bola štátna pomoc udelená pred pristúpením členskej krajiny, ktorá poskytuje pomoc, k EÚ. Pritom štátna pomoc, ktorá nie je pomocou na reštrukturalizáciu, nie je významná.

(61) Slovinsko podalo dôkazy, že účelom tejto pomoci bolo podnietiť šetrenie energiou z ekologických dôvodov. Komisia nemá žiaden dôvod pochybovať o tejto informácii. Komisia preto prijíma, že táto pomoc nebola udelená na reštrukturalizáciu, a preto sa na ňu nevzťahuje zásada jednorazovej pomoci.

4. **Dodatočné pripomienky**

(62) Počas vyšetrovania sa ukázalo, že pri realizácii plánu reštrukturalizácie nastalo oneskorenie a že niektoré časti technologickej reštrukturalizácie sa nerealizovali podľa plánov. Nezdá sa, že by tieto problémy boli v pláne reštrukturalizácie badateľné v čase schválenia pomoci, preto na základe toho nie sú opodstatnené pochybnosti, že na základe plánu možno obnoviť rentabilnosť spoločnosti Javor Pivka. Komisia však upozorňuje, že schválenie pomoci je podmienené úplnou realizáciou plánu reštrukturalizácie (bod 43 usmernení) a pomoc bude monitorovaná (bod 45 usmernení).

(63) Komisia preto očakáva, že Slovinsko v súvislosti s bodom 46 usmernení predloží minimálne dve správy o monitorovaní, jednu koncom januára 2008 o roku 2007 a jednu koncom januára 2009 o roku 2008, s podrobnými údajmi o finančnom hospodárení spoločnosti a zrealizovaných investíciách. Komisia zdôrazňuje, že ak spoločnosť nezrealizuje všetky investície plánu realizácie, je povinná vrátiť časť štátnej pomoci, a to aj v prípade, že sa jej podarilo obnoviť rentabilnosť ([15]).

VI. **ZÁVERY**

(64) Vzhľadom na uvedené Komisia dospela k záveru, že uvedená pomoc znamená pomoc na reštrukturalizáciu, ktorá spĺňa podmienky platných usmernení, teda usmernení o záchrane a reštrukturalizácii z roku 1999. Preto dospela k záveru, že hoci Slovinsko neoprávnene poskytlo pomoc na reštrukturalizáciu spoločnosti Javor Pivka a porušilo článok 88 ods. 3 zmluvy, štátna pomoc je zlučiteľná so spoločným trhom,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna pomoc Slovinska spoločnosti Javor Pivka je zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES a usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach z roku 1999.

Článok 2

1. Plán reštrukturalizácie sa uskutoční v celku. Prijmú sa všetky potrebné opatrenia, aby sa zabezpečila implementácia plánu.

2. Implementácia plánu sa monitoruje na základe ročných správ, ktoré Slovinsko predloží Komisii. Podrobná správa o činnostiach v roku 2007 sa predloží koncom januára 2008, podrobná správa o činnostiach v roku 2008 koncom januára 2009. Správy obsahujú podrobné údaje o finančnom obchodovaní spoločnosti a o uskutočnených investíciách.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Slovinskej republike.

V Bruseli 10. júla 2007

Za Komisiu

Neelie KROES

členka Komisie

([14]) Pozri rozhodnutie Komisie vo veci C39/2000 Doppstadt, Ú. v. EÚ L 108, 30.4.2003, s. 8, odôvodnenie 74, a rozhodnutie Komisie vo veci C33/1998 Babcock Wilcox, Ú. v. ES L 67, 9.3.2002, s. 50.

([15]) Pozri rozhodnutie Komisie z 13. septembra 2006 vo veci N 350/06 MSO, Ú. v. EÚ C 280, 18.11.2006.